

Тақризи роҳбари илмӣ

Ба диссертатсияи Бегназаров Давлатманд Бобошоевич дар мавзуйи “Маҳсулнокии чормағзи заминӣ дар кишти ангорӣ вобаста аз муҳлати кишт ва зичии ниҳолҳо дар шароити Тоҷикистони Марказӣ” барои пешниҳод ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.01 – зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ.

Заминҳои оби ҷумхури манбаи асосии истеҳсоли маҳсулотҳои ғизоӣ ба шумор рафта, парвариши чормағзи заминӣ дар кишти ангорӣ аз ҷиҳати иқтисоди ғайриҷараёни буда, аҳолии кишварро бо рағфани растани аз ҷиҳати экологӣ тоза таъмин намуда, ҳамчун зироати лубийегӣ аҳамияти агротехники дошта, ҳосилхезии хокро баланд мебардорад ва баргу пояш барои рушди чорводори аҳамияти муҳим дорад.

Кори диссертатсияи Бегназаров Давлатманд Бобошоевич ба таҳқиқи яке аз масъалаҳои асосии соҳаи аграрии ҷумхури, руёнидани 2 ҳосили дон дар як сол бахшида шудааст. Таҳқиқоти гузаронидаи у асосан аз омузиши баъзе усулҳои технологияи парвариш, аз ҷумла муайян намудани муҳлати мусоиди кишт ва зичии муътадили ниҳолҳои чормағзи заминӣ дар кишти ангорӣ баъд аз ҷамъовари зироати ҷав дар шароити Тоҷикистони Марказӣ иборат мебошад.

Аз ҷониби Бегназаров Давлатманд Бобошоевич пеш аз оғози корҳои илмию таҳқиқоти мавзӯ, роҳбари илмӣ, барномаи корӣ таҳия намуда, дар корҳои таҷрибавӣ ва ҷамовари маълумотҳои илмӣ иштирок намуда, натиҷаи он дар ҷаласаҳои шуъбаи зироатҳои рағфандиханда, Шӯрои методӣ ва Шӯрои илмию муассиса муҳокима ва тасдиқ карда шудааст.

Диссертатсияро шахсан худи муаллиф иҷро намуда, натиҷаҳои илмию бадастовардашуда низ таҳқиқоти мустақилонаи ӯ мебошад. Дар давоми ҳамаи давраҳои таҳқиқот муаллиф иҷрокунандаи асосии он буда, дар ин замина кори диссертатсияро пурра ба анҷом расонидааст. Ӯ асосноккунии илмию мушкilot, барномаи таҳияшуда ва усули таҳқиқот, мавзеи таҳқиқотро барои гузоштани таҷрибаи саҳроӣ бо истифодаи технологияи баъзе усулҳои парвариши зироатҳои минтақабобшудаи маҳалии чормағзи заминии навҳои “Тоҷики - 15” ва ҷави “Пулодӣ”-ро иҷро намудааст.

Корҳои таҳқиқотии муаллиф асосан дар кишти ангорӣ бо чормағзи заминии навӣ “Тоҷики - 15” гузаронида шуда, технологияи парвариши он, аз ҷумла муҳлати мусоиди кишт ва зичии ниҳолҳои муътадил барои

заминҳои Водии Ҳисор муайян карда шудааст, ки ин барои самаранок ва оқилона истифода бурдани заминҳои обёришавандаи ин минтақаҳо ва рӯёндани 2 – ҳосили дон дар як сол ба анҷом расонида шудааст. Дар диссертатсия маводҳои ҳарсолаи натиҷаи таҳқиқотҳои баанҷомрасида, бақайдгири ва мушоҳидаҳои фенологии таҷрибаҳои саҳроии муаллиф оварда шудааст. Санадҳои апробатсияи натиҷаи корҳои таҳқиқотии таҷрибаҳои саҳроӣ дар замимаҳои диссертатсия пешниҳод гардидааст.

Дар натиҷаи таҷрибаҳои саҳроӣ дар шароити заминҳои обии минтақаи Ҳисор аз ҷониби муаллиф муҳлати мусоиди кишт ва зичии муътадили ниҳолҳои чормағзи заминӣ дар кишти ангорӣ таҳия гардид, ки рӯёндани то 3,3 т/га ҳосили ғилофакҳо, 27 т/га анбуҳи сабз ва 0,9 т/га рағфани растани аз ҷиҳати экологӣ тозаро таъмин менамояд. Технологияи илман асоснокшудаи парвариши чормағзи заминӣ дар хоҷагии таҷрибавии ба номи Дзержинский-и шаҳри Ҳисор дар майдони 3 гектар татбиқ карда шудааст.

Мавзӯи таҳқиқотии интихобнамудаи муаллиф аз ҷиҳати муҳимӣ, навгонии илми ва арзиши амалӣ ба талаботи имрӯзаи соҳаи кишоварзии мамлакат ҷавобгӯ буда, ба иқтисодиёти милли таъсири мусбӣ мерасонад ва барои истеҳсоли маҳсулотҳои ғизои мусоидат менамояд.

Чунин мешуморам, ки муаллиф Бегназаров Давлатманд Бобошоевич бо меҳнати худ ба рушди илмӣ соҳаи зироатпарварию чумхури саҳми арзанда гузоштааст. Кори диссертатсияи у дар мавзӯи “Маҳсулнокии чормағзи замини дар кишти ангорӣ вобаста аз муҳлати кишт ва зичии ниҳолҳо дар шароити Тоҷикистони Марказӣ” ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.01.01 – зироаткорӣ умумӣ, растанипарварӣ сазовор мебошад.

Роҳбари илмӣ
доктори илмҳои кишоварзӣ



Нарзулоев Т.С.

Суроға: 735022, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Ҳисор, шаҳраки Шарора,
кӯчаи Дустӣ, Институти зироаткорӣ АИКТ

Имзои Нарзулоев Т.С. – ро тасдиқ мекунам,
сардори нозирӣ кадрҳои
Институти зироаткорӣ



Раҳмонов Ш.Ш.